

терминологія багата на заимствования. Заимствования представляють особий інтерес для дальніших досліджень. Французькі, італійські і німецькі заимствования широко використовуються в театрознавстві.

Процес заимствования слів-термінів ілюструє високу ступінь «откритий» англійської театральної терминології для іноземних заимствований. Англійська мова є джерелом мовного матеріалу і при створенні нових терминологічних поєднань шляхом калькування і семантичного заимствования.

Доведено, що слова-кальки і семантичні заимствования можна вважати особливими проявленнями процесу інтернаціональної семантичної уніфікації театральної терминології. Такі терміни представляють особий інтерес як реалізація тенденції нового часу. К створенню терминології, яка б мала інтернаціональний характер і в той же час відповідавала б структурно-морфологічним нормам кожного національного мови.

Ключеві слова: театр, термін, театральна терминологія, мікросистема, заимствования, неологізм, семантичне поле.

УДК 81'276::(81'255.2+81'255.4)

Олена Мазур,
Єлизавета Поплавська
(Херсон)

ДІАЛЕКТ ЯК ПРОБЛЕМА АНГЛО-УКРАЇНСЬКОГО ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ

У статті розглянуто проблеми відтворення діалектів в англо-українському художньому перекладі, перекладності діалектів і стратегії їх перекладу. Задля визначення змісту поняття "діалект" та виокремлення рис, релевантних для відтворення діалектизмів, аналізуються роботи лінгвістів та перекладознавців щодо особливостей будови діалектизмів на різних рівнях мовної організації та їхнього функціонування в мовленні.

Розглянуто питання перекладності діалектів, наведено погляди перекладознавців-скептиків, які стверджували неможливість відтворення діалектів засобами іншої мови та теоретиків і перекладачів-практиків, які стверджували принципову перекладність діалектів. Зазначено, що аргументація на користь непереказності діалектів зводиться до неможливості відтворення діалекту однієї мови діалектом іншої (в межах стратегії одомашнення), що пояснюється відсутністю відносин еквівалентності між діалектами різних мов, так само, як і відносинами неповної еквівалентності між підмовами різних соціальних класів у межах однієї національної мови. Відповідно, нейтралізація діалектного мовлення в перекладі мислиться найкращим шляхом його відтворення (Дж. Кетфорд, Л. Березовські). Серед запропонованих практиками перекладу шляхів відтворення діалектизмів, виокремлено 1) стратегію одомашнення ("модель перекладу третього світу" А. і Г. де Кампос, відтворення діалекту "еквівалентним регіональним діалектом" Дж. Кетфорда, через прийоми субституції та рустикалізації за Л. Березовським), 2) стратегію очуження ("опірний" метод перекладу Л. Венути, прийом лексикалізації за Л. Березовські), 3) вдаючись до функціонального підходу, власне, а) через переклад діалекту – суржиком (О. Ребрій, т. з. "креативне вирішення" в межах функціонально-нормативного та психолінгвістичного підходів, б) через використання "функціонального аналога" або за допомогою створення "штучної мови в мові" (за О. Борисенко), в) переклад з використанням просторічної або розмовної лексики (І. Алексєєва, С. Влахов С. Флорін, Дж. Кетфорд,

Л. Березовські) та (з) відповідною компенсацією на морфологічному і синтаксичному рівні, а також на фонологічному рівнях (Н. Яковлева).

Ключові слова: *діалект, діалектне мовлення, діалектизм, художній переклад, відтворення діалектів, стратегія, одомашнення, очуження, нейтралізація.*

Діалекти збагачують літературну мову і допомагають краще пізнати культуру нації. Відтворення діалектів є одним з найбільш суперечливих понять у сучасному перекладознавстві, надто в художньому перекладі, де діалектизми здебільшого правлять за засоби увиразнення, на додаток до своєї прямої функції – соціальної, територіальної, расової диференціації мовців.

Теоретики перекладу неодноразово наголошували на важливості соціальної і територіальної інформації, яку несуть в собі діалекти, проте можливість їх відтворення засобами іншої мови або взагалі заперечувалася, або визнавалася вельми проблематичною внаслідок дії низки обмежень як власне мовного (системного), так і соціокультурного характеру. До першої групи скептиків належать В. Комісаров [9], С. Влахов [6], до другої – О. Ребрій [11], К. Чуковський [13], Л. Березовський [15] про що докладніше йтиметься далі.

Метою нашої розвідки є дослідити наявні шляхи відтворення діалектів в художньому тексті, а також запропонувати загальну стратегію їхнього відтворення, реалізовану в конкретних прийомах з огляду на специфіку певних діалектів загалом та діалектизмів зокрема.

Поняття "діалект" досліджували у своїх працях такі лінгвісти та перекладознавці Дж. Кетфорд [8], К. Чуковський [13], В. Комісаров [9], С. Флорин [12], С. Влахов [6], О. Ребрій [11], І. Андрєєва [3], С. Бевзенко [4].

Мовознавиця І. Андрєєва [3] досліджувала безпосередньо вміст поняття "діалект"; питання поділу діалектів української мови розглядав С. Бевзенко [4, с. 5]. Лінгвіст та перекладознавець С. Влахов розглядає діалект як відхилення від літературної мови [6, с. 38, 62]. Такі перекладознавці, як В. Комісаров [9, с. 216–218], С. Флорин [12, с. 59, 92–93], у своїх працях наголошують на необхідності відтворення діалектного мовлення у перекладі, а К. Чуковський [13, с. 145], О. Ребрій [11, с. 147–150] та Дж. Кетфорд [8, с. 170] пропонують практичні поради для передачі діалектного мовлення, які в загальному вигляді можна звести до відтворення діалектного мовлення із використанням просторічної лексики та застосування "креативного підходу".

Проаналізувавши наявні визначення даного поняття, ми визначатимемо **діалект** як *відгалуження від загальнонародної літературної мови, який характеризується відмінними лексичним, фонетичним та іноді граматичним складом і слугує засобом спілкування певної групи людей, пов'язаних територіальною або соціальною приналежністю.* (Визначення наше – Є. П.).

Більшість дослідників погоджується з тим, що відтворення діалектного мовлення є одним з найскладніших завдань, яке створює для перекладача низку практичних проблем. Думки науковців розділилися щодо **перекладності діалектів**. Наприклад, Дж. Кетфорд [8, с.170], К. Чуковський [13, с. 145–167], А. Борисенко [5, с. 253–255], О. Ребрій [11, с. 147–150] у своїх працях наголошують на можливості та необхідності відтворення діалектного мовлення.

Скептичні погляди на перекладність діалектів. Теоретик перекладу В. Комісаров навпаки запевняє, що елементи територіальних діалектів не повинні відтворюватися при перекладі. З одного боку, діалект виступає як засіб спілкування, і для його відтворення перекладачеві потрібно лише володіти даним діалектом. А з іншого боку, діалект слугує для мовної характеристики персонажів, свідчить про їхню територіальну приналежність [9, с. 75]. У другому випадку перед перекладачем постає завдання відтворення тієї **додаткової інформації про територіальну приналежність мовця**, яка міститься в оригіналі.

Складність полягає в тому, що для цієї мети неможливо використовувати відповідні діалектні форми мови перекладу, навіть якщо такі є, оскільки вони ідентифікують зовсім іншу групу людей. Відповідно, дотримання стратегії одомашнення не тільки призведе до підміни національного/соціального/расового колориту, а й зруйнує творчий задум автора у змалюванні соціального статусу, рівня освіченості, расової та територіальної приналежностей тих чи інших персонажів, їхніх взаємовідносин.

Ведучи мову про переклад діалектів, дослідники В. Комісаров та К. Чуковський наголошували, що **діалекти взагалі не можна перекладати діалектами** [9, с. 75; 13, с. 135].

Науковці ХХ ст. наголошували на **неперекладності діалектів** як мовного явища. Ось як міркує К. Чуковський: "Згадайте любого Джима з роману Марка Твена "Гекльберрі Фінн". В оригіналі усе його мовлення багате на відхилення від норми. На кожну сотню вимовлених ним слів припадає (я підрахував) чотири десятки таких, що різко порушують усі норми граматики" [13, с. 135]. З цього робиться невтішний висновок: "Будьте хоч талантом, хоч генієм, але ви **ніколи не зможете відтворити у перекладі жодного з цих семиколоритних жаргонів**, оскільки російська мова не має жодних лексичних засобів для виконання подібних завдань. <...> В нашій мові <...> не знайти жодних відповідників тим зламам та звихненням мови, якими рясніє першотвір. Тут кожного перекладача, навіть найсильнішого, очікує неминучий провал" [13, с. 153]. (Скорочено на підкреслено нами – *Є. П.*)

Тобто, К. Чуковський був прибічником **нейтралізації** діалектного мовлення у перекладі, хоча не виключав принципової можливості його відтворення. Митець також стверджує, **що не існує певного рецепта** для відтворення діалектного мовлення засобами мови перекладу, що все залежить від конкретного випадку і від таланту перекладача [13, с. 167].

Неможливість відтворення діалекту діалектом пояснюється відсутністю відносин еквівалентності між ними. За В. Комісаровим будь-яка "спроба встановити еквівалентність між <...> діалектом негрів Міссурі, яким розмовляє герой Марка Твена негр Джим, та будь-яким діалектом німецької чи російської мови теоретично не виправдана та практично не спостерігається" [9, с. 217].

Ми погоджуємося з дослідниками, щодо неадекватності відтворення діалектного мовлення за допомогою наявних діалектів у цільовій мові, позаяк це створить підміну колориту та призведе до одомашнення твору.

Говорячи про **стратегії відтворення діалектів**, з культурного ракурсу їх можна розподілити на два протилежних напрямки: **одомашнення та очуження**. За останні роки інтерес перекладознавців до стратегій очуження та одомашнення значно підвищився. Насправді, ці дві тенденції такі ж давні, як і сам переклад, однак у перекладознавстві, орієнтованому на культуру, вони набувають нового змісту [7, с. 11].

Прикладом використання стратегії **одомашнення** є "модель перекладу третього світу", яку розробили у 1960-х два відомі бразильські поети та перекладачі, брати А. і Г. де Кампос, використовуючи метафору "канібалізму", не в сенсі заперечення чи ігнорування іншого, а в сенсі його поглинання і відтворення, збагачуючи переклад елементами місцевих народів. Таким чином, "канібалізм" перетворився на перекладацьку філософію і отримав нове значення в постмодерністській теорії перекладу [16, с. 60].

Найбільш виразно позиція власне відтворення діалектів представлена у Дж. Кетфорда. Науковець вважає, що передача діалектів можлива шляхом вибору в цільовій мові **еквівалентного регіонального діалекту**, який в географічному сенсі належить "тій самій частині країни" [8, с. 170]. Ми не можемо погодитися в цьому з Дж. Кетфордом, адже обраний діалект мови перекладу не завжди ідентифікує ту саму групу людей за національною та/або соціальною, професійною приналежністю, яка представлена в першотворі, шляхом використання стратегії одомашнення підмінює національний колорит.

На нашу думку, використання стратегії **одомашнення** неодмінно спричинить підміну національного колориту. Через це, у читача може скластися хибне враження щодо вірності

художнього твору, адже оригінальні культурно-специфічні особливості оригіналу буде втрачено у перекладі.

Серед сучасних перекладознавців найвідомішим прихильником стратегії **очуження** є американський перекладач і теоретик перекладу Л. Венуті. Позицію Л. Венуті слід розглядати в контексті глобального домінування англо-американської культури і не вигідного становища перекладачів художньої літератури в англomовному світі [17, с. 12]. На його думку, сьогодні замість застарілих виразів перекладачі використовують лексеми сучасної англійської мови, уникаючи також використання жаргону і сленгу, відповідно, переклад "який збиває з пантелику" – іноземний, здатний надати безперешкодний "доступ до великих думок", до того, що є "присутнім в оригіналі" [17, с. 4]. Л. Венуті також стверджує, що для певних типів текстів етичнішим є "опірний" метод перекладу – тобто використання певних нетрадиційних форм граматики й стилю цільової мови, архаїзмів і змішаних реєстрів для того, щоб оригінал наче "сяяв крізь переклад" [17, с. 12].

Ми вважаємо, що під час використання прийому **очуження** навпаки втрачається прагматична функція оригіналу, текст перекладу стає важким для розуміння, у читача виникає потреба шукати додаткових пояснень. Прийнятним варіантом вважаємо дотримання у перекладі "золотої середини", тобто поєднання стратегій очуження та одомашнення, виходячи із особливостей діалектного мовлення та завдань, які вирішує його відтворення в перекладі.

Розгляньмо також інші пропонувані шляхи відтворення діалектів.

Український перекладознавець О. Ребрій стверджує, що, сприймаючи проблему відтворення специфіки аномального мовлення у перекладі не як мовно-нормативну, а **як функціонально-нормативну та психолінгвістичну**, перекладач отримує, принаймні гіпотетично, додаткові можливості для її **креативного вирішення**, яка може бути адекватно сприйнята реципієнтом, виконуючи в перекладі функцію характеристизації персонажа, подібну до першотворової [11, с. 150]. Так, наприклад, він пропонує відтворювати діалектне мовлення за допомогою **суржика** [11, с. 120].

Погоджуємося з думкою проф. Ребрія в тому, що наявність діалектного мовлення в художньому творі відкриває для перекладача широкі можливості для креативного вирішення даної проблеми, але не можемо погодитися щодо стратегії відтворення діалектного мовлення суржиком, адже суржик так само підмінює колорит та "накидає" читачеві враження неосвіченості персонажа, якої може не бути в оригіналі, хоча і є еквівалентнішим способом вирішення проблеми на рівні мети комунікації, ніж відтворення діалектом.

На думку О. Борисенко, досягти мети можна через **використання "функціонального аналога"** або за допомогою створення **"штучної мови в мові"**, яка буде розпізнаватися читачем як **"мова кокні"** або **"афроамериканська англійська"** [5, с. 261].

Використовуючи стратегію створення "штучної мови в мові", можливо відтворити діалектне мовлення, уникаючи одомашнення тексту оригіналу в перекладі, не підмінюючи національний колорит. Можна частково відтворити особливості на фонетичному та синтаксичному рівнях, але неможливо відтворити особливості на лексичному рівні. За допомогою цієї стратегії передача жанрово-стилістичних особливостей оригіналу, порівняно із застосуванням суржика, здається адекватнішою творчому задуму та манері автора. Однак створення "мови в мові" – процес, який вимагає детального перекладацького аналізу та широкої мовної обізнаності перекладача.

Польський дослідник Л. Березовські пропонує використовувати цілу ланку можливих стратегій відтворення діалектів які вкладаються у 4 вищезгадані підходи до відтворення діалектного мовлення (нейтралізація, очуження, одомашнення, функціональний підхід): 1) **субституція**, тобто заміна одного діалекту на інший; 2) **рустикалізація** – відтворення діалектного мовлення за допомогою регіональних говірок; 3) **нейтралізація**, тобто повне опущення діалектного мовлення у перекладі, 4) **лексикалізація** – залучення діалектних слів та виразів [15, с. 52–58].

Єдиною можливістю урізноманітнити текст перекладу, на думку І. Алексеевої, С. Влахова, С. Флоріна, Дж. Кетфорда та Л. Березовські є **переклад з використанням просторічної або розмовної лексики**: "...будь-який діалект привносить в текст відтінок простонародності, провінційності і тому може бути переданий з допомогою відхилення від норми іншого типу, яке має в тексті схожу функцію, – за допомогою просторіччя" [2, с. 195]. Мовознавці С. Влахов та С. Флорін у своїй праці "Неперекладне в перекладі" стверджують, що єдиним способом вирішення проблеми на рівні мети комунікації є використання просторічної лексики [6, с. 254]. Учені Дж. Кетфорд та Л. Березовські також пропонують відтворення діалектного мовлення просторіччям або варіантом розмовної мови [8; 15].

У той самий час Н. Яковлева стверджує, що для передачі діалектного мовлення недостатньо використовувати просторічну або розмовну лексику. На її думку "адекватність досягається і за рахунок **компенсації на морфологічному і синтаксичному рівні, а також на фонологічному рівні**" [14, с. 12–13] (Виділено нами. – *Є. П.*). Погоджуємося з дослідницею, що діалект при відтворенні у перекладі варто передавати за допомогою комплексу способів, аби досягти максимальної адекватності на всіх мовних рівнях. Якщо при перекладі виникає необхідність передати додаткову інформацію про приналежність мовця до певної соціальної групи, або про місце його проживання, слід використовувати просторіччя.

Звісно, негативним у такому підході є те, що просторіччя не досягне такої ж мети у перекладі, як діалектне мовлення в оригіналі: якщо (низьке) соціальне походження персонажа відтворити в такий спосіб цілком вдасться, то географію його походження або приналежність до певної етнічної групи – ні. Та **переклад з використанням просторічної лексики** все ж є компенсацією лексико-стилістичних особливостей оригіналу, і видається нам переважнішим за повну нейтралізацію діалектного мовлення у перекладі. Також, за умов "системного" передавання діалектного мовлення персонажів через вигадані перекладачем одноманітні фонетичні, морфологічні, синтаксичні зсуви в межах можливостей мови перекладу, можна досягти впізнаваності мовлення персонажів як власне аномального, із властивими йому регіональними, соціальними та їм подібними характеристиками, при цьому уникнувши як одомашнення чи очуження, так і нейтралізації відповідного діалекту в тексті мовою перекладу. (Докладніше див. [10]).

Підсумовуючи вищенаведене, можемо стверджувати, що теоретики перекладу досі не мають одноставної думки щодо єдиного способу відтворення діалектного мовлення при перекладі художніх текстів. Найрозповсюдженішими є варіанти стратегій нейтралізації діалекту, очуження, одомашнення та компенсації через жаргон, просторіччя, розмовне мовлення тощо. На нашу думку, вибір методу перекладу залежить передусім від характеру художнього твору, його прагматичної функції та майстерності перекладача.

ЛІТЕРАТУРА

1. Альошина М. Д. Відтворення ідіостилю Марка Твена в українських перекладах у зіставленні із російськими та польськими: дис. ... канд. філол. наук : 10.02.16 "Перекладознавство" / Київський університет ім. Бориса Грінченка. К., 2015. 211 с.
2. Алексеева И. С. Введение в переводоведение : [учеб. пособ.]. С.-Пб. : Академия, 2004. 352 с.
3. Андреева І. О. Курс лекцій "Вступ до мовознавства" [Електронний ресурс] Режим доступу :<http://sites.znu.edu.ua/do/index.php>
4. Бевзенко С. Ф. Українська діалектологія. К. : Вища школа, 1980. 247 с.
5. Борисенко А. Л. "Нестандартный" язык: Проблемы художественного перевода. // Ментальность. Коммуникация. Перевод. Серия: "Теория и история языкознания ". М. : ИНИОН РАН, 2008. С. 250–266.
6. Влахов С. Непереводимое в переводе. М. : Межд. отношения, 1980. – 343 с.
7. Кам'янець А. Б. Інтертекстуальна іронія і переклад: [монографія]. К. : Карпенко В. М., 2010. 176 с.
8. Кетфорд Дж. К. Лингвистическая теория перевода: Об одном аспекте прикладной лингвистики. М. : Едиториал УРСС, 2004. 208 с.

9. Комиссаров В. Н. Теория перевода (лингвистические аспекты) : [учеб. для фак. ин. яз.]. М. : Высшая школа, 1990. 253 с.
10. Мазур О., Поплавська Є. Діалектизми творів Марка Твена // Держава та регіони. Серія: "Гуманітарні науки". № 1. 2017. С. 88–92.
11. Ребрій О. В. Сучасні концепції творчості у перекладі : [монографія]. Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2012. – 376 с.
12. Флорин С. Муки переводческие. – М. : Высшая школа, 1983. – 184 с.
13. Чуковский К. И. Высокое искусство. – С.-Пб. : Авалонь, 2008. – 448 с.
14. Яковлева М. А. Компенсация при передаче стилистически сниженных высказываний на разных уровнях текста : дис. ... канд. филол. н. : 10.02.20 "Сравнит-историч, типологич. и сопоставит. языкознание". – М., 2008. – 130 с.
15. Berezowski L. Dialect in Translation. W. : Uniwersytet Wroclawski, 1997.– 153 p.
16. Snell-Hornby M. The Turns of Translation Studies: New paradigms or shifting viewpoints? Amsterdam / Philadelphia, 2006. – 205 p.
17. Venuti L. The Translator's Invisibility. A History of Translation. – London and New York : Routledge, 1995. – 324 p.

Olena Mazur,
Yelyzaveta Poplavska

DIALECT AS ENGLISH-UKRAINIAN LITERARY TRANSLATION ISSUE

This paper deals with the problems of dialects interpretation in the English-Ukrainian literary translation, of dialects translatability and the strategies of their translation. In order to define the notion of "dialect" and distinguish the features relevant for the dialects interpretation, the works of domestic and foreign linguists and translators concerning the peculiarities of the dialecticism structure at different linguistic levels and their functioning in the speech are analyzed.

The issue of dialects translatability is considered, the opinions of translator-skeptics, who claim the impossibility of dialects interpretation by means of other languages as well as translators theorists and practitioners', who claim the principal dialects translatability, are considered. It is specified, that the argumentation in favor of the dialects untranslatability add up to the impossibility of the dialect interpretation within one language into that of the other (within the strategy of domestication), which is explained by the lack of equivalence relations between the dialects of different languages, as well as the relations of incomplete equivalence between the sublanguages of different social classes within a single national language. Consequently, the neutralization of dialectal speech in the translation is thought to be the best way of interpretation (J. Catford, L. Berezowski). Among the ways of dialecticisms interpretation, suggested by the translators-practitioners, we can note 1) the strategy of domestication (the "third world translation model" by A.&G. de Campos, dialect interpretation through "equivalent regional dialect" proposed by J. Catford, using substitution and rusticization strategies by L. Berezowski), 2) the strategy of foreignization (the so-called "resistant" method of translation by L. Venuti, lexicalization method proposed by L. Berezowski), 3) functional approach, namely a) through the dialect translation with surzhik (proposed by O. Rebriy, so-called "creative solution" within the functional-normative and psycho-linguistic approach, b) through the use of a "functional analogue", or with the help of "artificial language- in-language" creation (by O. Borisenko) c) translation with the vernacular or colloquial vocabulary (I. Aleksyeyeva, L. Berezowski, S. Vlakhov, J. Catford) and (d) through corresponding compensation at the morphological and syntactical, as well as phonological levels (N. Yakovlyeva).

Key words: dialect, dialectal speech, dialecticism, literary translation, dialect interpretation, strategy, domestication, foreignization, neutralization.

ДИАЛЕКТ КАК ПРОБЛЕМА АНГЛО-УКРАИНСКОГО ХУДОЖЕСТВЕННОГО ПЕРЕВОДА

В статье рассмотрена проблема воспроизведения диалектов в англо-украинском художественном переводе, переводимости диалектов и стратегий их перевода. Для определения содержания понятия "диалект" и выделения черт, релевантных для воспроизведения диалектизмов, анализируются работы отечественных и зарубежных лингвистов и переводоведов об особенностях строения диалектизмов на разных уровнях языковой организации и их функционирования в речи.

Рассмотрены вопросы переводимости диалектов, приведены взгляды переводоведов-скептиков, утверждавших невозможность воспроизведения диалектов средствами другого языка и теоретиков и переводчиков-практиков, утверждавших о принципиальной переводимости диалектов. Отмечено, что аргументация в пользу непереводимости диалектов сводится к невозможности воспроизведения диалекта одного языка диалектом другого (в рамках стратегии доместикации), что объясняется отсутствием отношений эквивалентности между диалектами различных языков, так же, как и отношениями неполной эквивалентности между подязыками различных социальных классов в пределах одного национального языка. Соответственно, нейтрализация диалектной речи в переводе мыслится наилучшим путем его воспроизведения (Дж. Кэтфорд, Л. Березовски). Среди предложенных практиками перевода путей воспроизведения диалектизмов выделены 1) стратегия доместикации (воспроизведение диалекта "эквивалентным региональным диалектом" по Дж. Кэтфорду, через приемы субституции и рустикализации по Л. Березовски), 2) стратегию форенизации ("опорный" метод перевода Л. Венути, прием лексикализации по Л. Березовскому), 3) функциональный подход, а именно а) через перевод диалекта суржилом (предлагаемое А. Ребрием "креативное решение" в рамках функционально-нормативного и психолингвистического подходов, б) с использованием "функционального аналога" или посредством создания "искусственного языка в языке" (А. Борисенко), в) перевод просторечной или разговорной лексикой (И. Алексеева, Л. Березовски, С. Влахов, Дж. Кэтфорд) и г) соответствующей компенсацией на морфологическом и синтаксическом, а также на фонологическом уровнях (Н. Яковлева).

Ключевые слова: диалект, диалектная речь, диалектизм, художественный перевод, воспроизведение диалектов, стратегия, доместикация, форенизация, нейтрализация.

УДК 81'276::(81'255.2+81'255.4)

Тетяна Матвєєва,
Ірина Козоріс,
Олена Мазур
(Херсон)

СОЦІОЛЕКТ ЯК ПРОБЛЕМА ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ

У статті розглянуто проблему відтворення соціолектів у художньому англо-українському перекладі. Для цього, по-перше, пояснюється поняття «соціолект», проводиться аналіз цього явища крізь призму досліджень сучасних вітчизняних та закордонних лінгвістів та перекладознавців. Виявлено, що прикладами соціолекту можуть вважатися сленг, аргі, професійний діалект та просторіччя, на кшталт лондонського кокні. Особлива увага приділяється також ролі соціолекту у художньому тексті, що дає змогу виявити певні фактори, які є релевантними для передачі засобами української мови